

18/6/25

ปัญหาพิเศษชั้นปริญญาตรี

ภาควิชา เทคโนโลยีการผลิตพืช

เรื่อง

การศึกษาและรวบรวมพันธุ์ไม้ประดับในสกุล
Dracaena, Pleomele และ Cordyline
ในเขตกรุงเทพมหานคร

(Study and Collection of Ornamental Plants
Genus Dracaena, Pleomele and Cordyline
in Bangkok)

โดย

นาย สุธรรม อินทรเรืองศรี

อาจารย์ ชราธร	เชี่ยวชาญแสดง	ประธานกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษา
อาจารย์ วิรัตน์	ภุควิวัฒน์	กรรมการ
อาจารย์ ไพศาล	วรอุไร	กรรมการ
อาจารย์ สุภร	เหมินทร์	กรรมการ

T100284

ภาควิชารับรองแล้ว

นาย ชราธร เชี่ยวชำแสง

หัวหน้าภาควิชา เทคโนโลยีการผลิตพืช

13 พค. 2525

ปพ.
๗๕๓๓

เลขที่... 100284
เลขทะเบียน...
เดือน... 18 JUN 2000

คำนิยม

การทำปัญหาพิเศษ ครั้งนี้ สำเร็จเรียบร้อยได้ เพราะความเมตตา กรุณา จาก
คณาจารย์ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณ
ทหารฯ ลาดกระบัง ทุกท่าน เฉพาะอย่างยิ่งท่าน อาจารย์ ชราธร เขียวซ่าแสง, ท่าน
อาจารย์ วิรัตน์ ภูวิวัฒน์ ท่านอาจารย์ ไพศาล วรอุไร และท่าน อาจารย์ ศุภร เหมินทร์
ที่ท่านได้เสียสละเวลาส่วนตัวอันมีค่าของท่าน มาให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และแก้ปัญหา
ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้เรียบร้อยลงได้เป็นอย่างดี

รวมทั้งเจ้าหน้าที่เรือนเพาะชำ, เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เจ้าหน้าที่แผนกเอกสาร
การพิมพ์ ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร เจ้าหน้าที่เรือนเพาะชำ โรงเรียนสามเสนวิทยา-
ลัย ตลอดจนที่ ๆ และเพื่อน ๆ ทุกคน

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณทุก ๆ ท่านอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สุธรรม อินทรเรืองศรี

มีนาคม 2525

การศึกษาและรวบรวมพันธุ์ไม้ประดับในสกุล *Dracaena*, *Pleomele* และ *Cordyline* ในเขตกรุงเทพมหานคร

(Study and Collection of Ornamental Plants, Genus *Dracaena*, *Pleomele* and *Cordyline* in Bangkok)

บทคัดย่อ

ได้ศึกษาและรวบรวม พันธุ์ไม้ประดับในสกุล *Dracaena*, *Pleomele* และ *Cordyline* ในเขตกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันที่ 15 กันยายน 2524 ถึงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2525 พบว่ามีพันธุ์ไม้ประดับในสกุล *Dracaena* 7 ต้น เป็นชนิด เป็นต้นไม้ยาวใหญ่ 3 ต้น คือ มังกรหยก (*Dracaena fragrans*. Hort) วาดนาอริชฐาน (*Dracaena fragrans* var *massangeana*. Hort.) มังกรทอง (*Dracaena fragrans*. var. *Victoriae* Hort.) ชนิดเป็นต้นไม้ขนาดกลาง 1 ต้น คือ ประกายเงิน (*Dracaena deremensis*. Warnecke) ชนิดเป็นกอใบแคบสั้น 1 ต้น คือ อ้อลาย (*Dracaena sanderiana*. Hort.) และชนิดเป็นต้นและกอเล็กใบมนสั้น 2 ต้น คือ ไม้ฟิลิปปินส์ *Gold-dust dracaena*. (*Dracaena godseffiana*. *Gold-dust dracaena*.), ไม้ฟิลิปปินส์ *Florida Beauty*. (*Dracaena godseffiana*. *Florida Beauty*.) พบพันธุ์ไม้ประดับในสกุล *Pleomele* 4 ต้น คือ หวายเขียว (*Pleomele reflexa*. N.E. Br. in India), หวายเขียวใบยาว (*Pleomele reflexa*. *angustifolia*), ของอพอินเคียบ (*Pleomele reflexa*. *variegata*. *Song of India*) และ ของอพอ่าไมกา (*Pleomele reflexa*. *variegata*. *Song of Jamaica*.) พบพันธุ์ไม้ประดับในสกุล *Cordyline* 14 ต้น คือ เข็มพิก (*Cordyline terminalis*.), สายสะพายคุณหญิง (*Cordyline terminalis*.), ส้มทอง (*Cordyline terminalis*.), มังจานุ (*Cordyline terminalis*.), สร้อยแสงแดง (*Cordyline terminalis*.) เอลาสูริยา (*Cordyline terminalis*.), ทางหงส์ (*Cordyline terminalis*.), เพชรแสงอาทิตย์ (*Cordyline terminalis*.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพชรเจาพระยา (Cordyline terminalis.), ชมพูศรี (Cordyline terminalis.
Liliput.), ชมพูใหญ่ (Cordyline terminalis.), ศรีเสวต (Cordyline
terminalis. variegata), ชมพูพาน (Cordyline terminalis.) และหมากมู่
(Cordyline fruticosa)

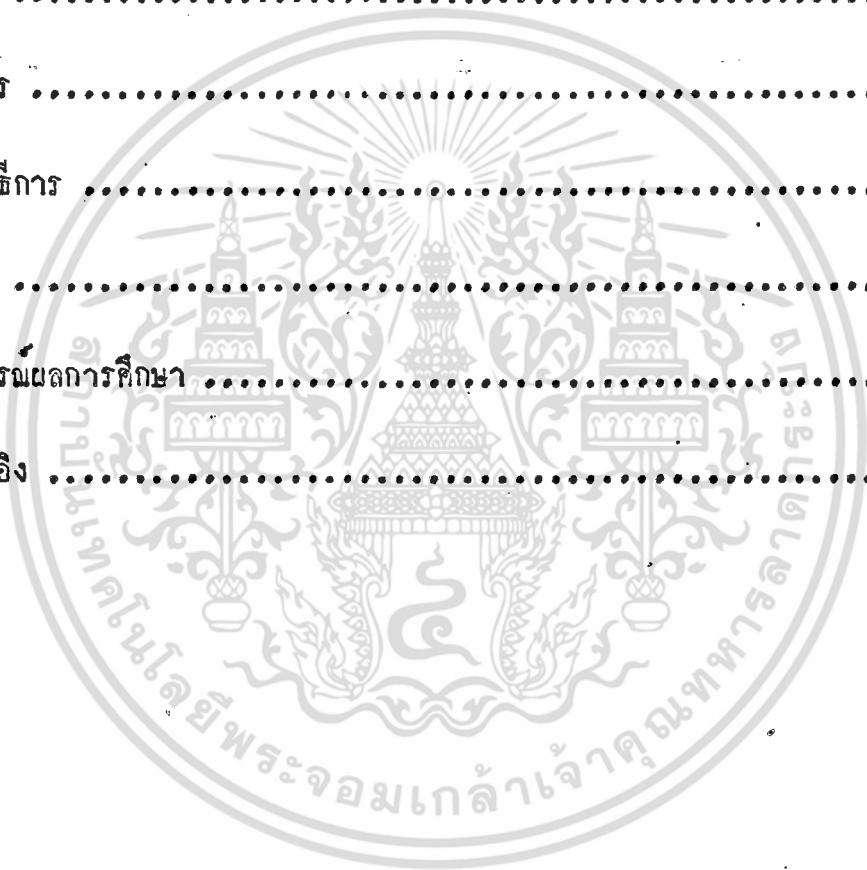

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

หน้า

สารบัญภาพ	4
คำนำ	6
วัตถุประสงค์	7
ทรวจเอกสาร	8
อุปกรณ์และวิธีการ	11
ผลการศึกษา	12
สรุปและวิจารณ์ผลการศึกษา	27
เอกสารอ้างอิง	43

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1. แสดงลักษณะของ มังกรหยก (<u>Dracaena fragrans</u> . Hort.)	30
2. แสดงลักษณะของ วาสนาอินชฺราน (<u>Dracaena fragrans</u> . var. <u>massangeana</u> .)	30
3. แสดงลักษณะของ มังกรทอง (<u>Dracaena fragrans</u> . var. <u>Vitoriae</u> . Hort.)	31
4. แสดงลักษณะของ ประกายเงิน (<u>Dracaena dermensis</u> . <u>Warnecke</u> .)	31
5. แสดงลักษณะของ วาสนาเจ้าดาบ (<u>Dracaena sanderiana</u> . Hort.) ...	32
6. แสดงลักษณะของ ไผ่ฟิลิปปินส์ Gold-dust (<u>Dracaena godseffiana</u> . <u>Gold-dust</u> .)	32
7. แสดงลักษณะของ ไผ่ฟิลิปปินส์ Florida Beauty (<u>Dracaena godseffiana</u> . <u>Florida Beauty</u>)	33
8. แสดงลักษณะของ หวายเขียว (<u>Pleomele reflexa</u> . N.E. Br. in <u>India</u> .)	33
9. แสดงลักษณะของ หวายเขียวใบยาว (<u>Pleomele reflexa</u> . <u>angustifolia</u> .)	34
10. แสดงลักษณะของ ของออพินเกีย (<u>Pleomele reflexa</u> . <u>variegata</u> <u>Song of India</u> .).....	34
11. แสดงลักษณะของ ของออฟจาไมกา (<u>Pleomele reflexa</u> . <u>variegata</u> <u>Song of Jamaica</u> .)	35
12. แสดงลักษณะของ เทียมพิก (<u>Cordyline terminalis</u> .)	35
13. แสดงลักษณะของ สายสะพายคุณหญิง (<u>Cordyline terminalis</u> .)	36
14. แสดงลักษณะของ สไบทอง (<u>Cordyline terminalis</u> .)	36

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
15. แสดงลักษณะของ มัจฉานุ (<u>Cordyline terminalis.</u>)	37
16. แสดงลักษณะของ สร้อยแสงแดง (<u>Cordyline terminalis.</u>)	37
17. แสดงลักษณะของ เปลวสุริยา (<u>Cordyline terminalis.</u>)	38
18. แสดงลักษณะของ ทางหงส์ (<u>Cordyline terminalis.</u>)	38
19. แสดงลักษณะของ เพชรแสงอาทิตย์ (<u>Cordyline terminalis.</u>)	39
20. แสดงลักษณะของ เพชรเจ้าพระยา (<u>Cordyline terminalis.</u>)	39
21. แสดงลักษณะของ ชมพูศรี (<u>Cordyline terminalis.</u> Liliput.) ...	40
22. แสดงลักษณะของ ชมพูใหญ่ (<u>Cordyline terminalis.</u>)	40
23. แสดงลักษณะของ ศรีเศวต (<u>Cordyline terminalis.</u> variegata) ..	41
24. แสดงลักษณะของ ชมพูพาน (<u>Cordyline terminalis.</u>)	41
25. แสดงลักษณะของ นมากบู (<u>Cordyline terminalis.</u>)	42

คำนำ

Dracaena, *Pleomele* และ *Cordyline* เป็นไม้ประดับที่มีรูปร่างลักษณะและสีของใบ สวยสดงดงาม แตกต่างไปจากไม้ประดับพวกอื่น ๆ เป็นที่นิยมปลูกเลี้ยงกันในบ้านเรามานานแล้ว พบว่า ผู้คนทางภาคเหนือนิยมใช้ใบของหมากปู้ (*Cordyline fruticosa*) ห่อคอกไม้รูปเทียนสำหรับกรวยไหว้บูชาพระพุทธรูปมาตั้งแต่โบราณ

ไม้ทั้ง 3 สกุลนี้ เป็นไม้ที่มีลักษณะทางพันธุศาสตร์คล้ายคลึงกันมาก จึงทำให้เกิดความเข้าใจที่สับสนกันอยู่เสมอ แม้แต่การบันทึกของต่างประเทศเองก็ยิ่งเข้าใจผิด คิดว่าสกุล *Pleomele* และ *Cordyline* เป็นสกุล *Dracaena* นอกจากนี้ในสกุลเดียวกันเอง ก็ยังมีลักษณะสีสรรใกล้เคียงกันอีก จนทำให้เกิดชื่อที่แตกต่างกันไปอีกมากมายหลายชื่อ ซึ่งยิ่งทำให้เกิดความสับสนเพิ่มขึ้นอีก

ในประเทศไทย การศึกษาทางด้านนี้ยังมีอยู่น้อยไม่กว้างขวาง และมีความผิดพลาดอยู่ ถ้าเราได้ศึกษาและรวบรวมพันธุ์ไม้เหล่านี้ไว้บ้าง ข้าพเจ้าคิดว่า จะทำให้ได้รับประโยชน์และเป็นพื้นฐาน สำหรับใช้ในการศึกษาหรือทดลองในขั้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการและผลที่คาดว่าจะได้รับ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษารูปร่างลักษณะ นิเวศ ถิ่นกำเนิด การขยายพันธุ์ การดูแลรักษา ตลอดจนประโยชน์ที่ได้รับของพันธุ์ไม้ในสกุล *Dracaena*, *Pleomele* และ *Cordyline* ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อรวบรวมพันธุ์ไม้ในสกุลดังกล่าว จัดแยกประเภท สกุล ชนิด พันธุ์ และ ตีพิมพ์ชื่อ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และชื่อวิทยาศาสตร์ ของพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ที่รวบรวมมาได้
3. เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์ไม้ในสกุลดังกล่าว สำหรับศึกษาและทดลองในชั้น ต่อ ๆ ไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบถึงข้อมูล และรายละเอียดต่าง ๆ ของพันธุ์ไม้ในสกุล *Dracaena*, *Pleomele* และ *Cordyline* ซึ่งสามารถใช้เป็นพื้นฐาน สำหรับการศึกษและการทดลองในชั้นต่อไป ตลอดจนเป็นแหล่งสำหรับรวบรวมพันธุ์ไม้ในสกุลดังกล่าว

ทรวจเอกสาร

ไม้ประดับสกุล *Dracaena*, *Leomele* และ *Cordyline* มีชื่อภาษาไทยว่า วาสนา, หวาย และหมากผู้ หมากเมีย ตามลำดับ เป็นไม้ที่อยู่ในวงศ์ (Family) *Liliaceae* หรือ *Lily* มีถิ่นกำเนิดในเขตร้อนทั่ว ๆ ไป เช่น เขตร้อนในอเมริกา, ในแอฟริกาและเอเชีย

ลักษณะทั่วไปของไม้ในวงศ์นี้ ลำต้นมีทั้งไม้เนื้ออ่อน (herb) และไม้เนื้อแข็ง (Woody plant) ลักษณะของลำต้นมีหลายชนิด เช่น rhizome, corms และ bulbs ใบขึ้นสลับกันเป็นวงกลมเวียนรอบลำต้น, ขึ้นตรงกันข้าม หรือขึ้นรวมกันทั้งหมดที่โคนต้น ดอกมีทั้งสมบูรณ์เพศ (Bisexual) และไม่สมบูรณ์เพศ (Unisexual) ส่วนมากมีสีขาว มีเกสรตัวผู้ประมาณ 3-12 อัน ผลมีทั้งแบบ capsule (เมื่อผลแก่หรือสุก pericarp จะแห้งและแตกออกจากกัน) และแบบ berry (เมื่อผลแก่หรือสุก pericarp จะมีลักษณะสุก)

วาสนา (*Dracaena*) เป็นไม้ที่มีถิ่นกำเนิดในเขตร้อนทั่ว ๆ ไป ใต้แก่ เขตร้อนในอเมริกา, เขตร้อนในแอฟริกา, เขตร้อนในเอเชีย, หมู่เกาะในมหาสมุทรอินเดีย, แหลม, ภูเก็ต, ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ สำหรับในประเทศไทย พบขึ้นอยู่ตามป่าทางภาคเหนือและภาคใต้ ลำต้นจัดเป็นไม้เนื้ออ่อน ลักษณะกลม กิ่งตรง มีข้อดี ส่วนใหญ่จะไม่แตกกิ่งก้านสาขา ไม้มีก้านใบ แต่จะเป็นลักษณะเป็นก้านสั้น ๆ ติดกับลำต้น ใบมีหลายลักษณะ เช่น เป็นหางยาวคล้ายใบอ้อย, คล้ายรูปดอก, ใบกว้างปลายใบแหลม, ใบเล็กยาวปลายแหลม และใบแบนสั้นปล้อมปลายแหลม พื้นใบส่วนใหญ่มีสีเขียว แต่อาจมีลักษณะเป็นค่าง ขาว เหลือง หรือแดง แต้มเป็นทาง หรือเป็นจุดเล็ก ๆ อยู่บนแผ่นใบ ออกดอกเป็นช่อห้อยย้อยลงดิน ก้านดอก สีเขียวอ่อน ดอกใหญ่รูปดาว สีครีม ใน 1 ดอก ประกอบด้วยรังไข่ (Ovary) 1 รังไข่ และมีไข่ (Ovum) อยู่เพียงห้องเดียว ระบบรากแบบรากฝอย (Fibrous root) สีส้มอมแดง (orange root)

วาสนาที่พบขึ้นอยู่ตามป่าทางภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคอื่น ๆ ของประเทศไทย (ประจักษ์ วาฆานนท์) มีดังนี้ คอมนหาขาว หรือพราวพันลำ (เชียงใหม่) (*Dracaena*

anagustifolia Rolb.) ก่าตั้งหมาน (D. Conferta. Ridl) จันทรวงหรือจันทรว
 ๗ (D. bourieri. Gagnap.) ก่าตั้งควายตึก (D. pendula. Ridl) และ เกาะ
 นารี (D. umbratica. Ridl) ทั้งหมดนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 พวก คือ 1. ชนิด
 เป็นต้นใบแคบเล็ก (กว้าง 1-1.5 ซม. ยาวประมาณ 20 ซม.) 2. ชนิดเป็นต้นใบแคบ
 ขนาดกลาง (กว้าง 2-2.5 ซม. ยาวประมาณ 2.5 ซม.) 3. ชนิดเป็นต้นใบใหญ่
 (กว้างประมาณ 2.5-3 ซม. ยาวประมาณ 27 ซม.)

นอกจากนี้ยังมีวาสนาที่มีถิ่นกำเนิดในต่างประเทศ แต่่นำเข้ามาปลูกเลี้ยงกันใน
 ประเทศไทยอีกมากมาย สามารถแบ่งออกเป็นพวกใหญ่ ๆ ได้ 4 พวก คือ 1. ชนิดเป็นต้น
 ใบยาวใหญ่ ได้แก่ Dracaena fragrans. Ker-Gawl. สะพายทอง (D. fragrans
 var. lindenii. Hort.) วาสนาอรุณ (D. fragrans var. massangeana.
 Hort), ฝรั่งทอง (D. fragrans. var. Victoriae. Hort.), D. marginata,
 Lam., D. marginata. Bicolor., เข็มสามสี (D. marginata. Tricolor.)
 และ Dragon Tree (D. drago. Linn.) 2. ชนิดเป็นต้นใบขนาดกลาง ได้แก่ D.
dermensis. Engler., D. dermensis. Bausei. D. dermensis. lognii,
D. dermensis. J.A. Trouffaut., D. dermensis. Rochrs Gold., และ
 ปรกกายเงิน (D. dermensis. warneeki.) 3. ชนิดเป็นกอใบแคบสั้น ได้แก่
 วาสนาเจ้าชาย (D. sanderiana. Hort.), D. sanderiana. borinquensis.,
D. sanderiana. Margraret Berkery. และ D. sanderiana. verescens.
 4. ชนิดเป็นต้นและกอเล็กใบมนสั้น ได้แก่ วาสนา ราจีนี (D. goldieana. Hort.),
 ไม้ฟิลิปปินส์ (D. godseffiana. Sander. Hort.), ไม้ฟิลิปปินส์ Gold-dust (D.
godseffiana. Gold-dust dracaena.), ไม้ฟิลิปปินส์ Florida Beauty (D.
godseffiana. Florida Beauty.), ทางช้างเผือก (D. godseffiana.
Friedmannii.) D. kindtiana, D. phrynioides. Hook. และ D. surculosa.
punctulata.

หวาย (Pleomele) มีถิ่นกำเนิดในเขตร้อนทั่วไป เช่น อินเดียน, ศรีลังกา, มาเลเซีย, อินโดนีเซีย, หมู่เกาะมาดากัสการ์ และพบขึ้นทั่วไปตามป่าทุกภาคของประเทศไทย ลำต้นมีลักษณะกลม เนื้อไม้แบบกิ่งแก่กิ่งอ่อน ทั้งทรง ผิวสีน้ำตาลอ่อน แตกแขนงตามส่วนข้อ และโคนของลำต้น ใบขึ้นเวียนสลับกันรวมลำต้น ก้านใบมีลักษณะเป็นการสันหุ้มติดกับลำต้น แตกใบอ่อนที่ส่วนยอด ลักษณะของใบเรียวยาว ปลายแหลม พื้นใบสีเขียว อาจมีค่างเหลือง หากตามยาวของใบ มีระบบรากเป็นแบบ รากฝอย สีส้ม (orange root)

หวายที่พบในประเทศไทย พบว่ามีอยู่ 6 ชนิด (ประชิด วามานนท์) ได้แก่

1. หวายเขียว (Pleomele reflexa. N.E. Br in India)
2. หวายเขียวใบยาว (P. reflexa. angustifolia.)
3. หวายดอกพินเคียว (P. reflexa variegata. Song of India.)
4. หวายดอกพญาไม้กา (P. reflexa. variegata.. Song of Jamaica.)
5. P. reflexa. gracilis. และ 6. P. thalioides.

หมากผู้หมากเมีย (Cordyline) มีถิ่นกำเนิดในบราซิล ออสเตรเลีย, นิวซีแลนด์ โปนีเซีย, หมู่เกาะในมหาสมุทรแปซิฟิก, อินเดียน, มาเลเซีย และป่าทางภาคเหนือของประเทศไทย ลำต้นเป็นไม้เนื้ออ่อน ลักษณะกลมตรง มีข้อและปล้องเห็นได้ชัด ส่วนใหญ่จะมีลำต้นเดี่ยว ใบจะมีขนาดของความทรงมากกว่าความกว้าง ปลายใบแหลม เนื้อผิวใบ ใบละเอียดเป็นมัน มีรูปร่างลักษณะ และสีแตกต่างกันมากมาย บางชนิดมีสีรวมกันในใบถึง 7 สี ก้านใบมีลักษณะเป็นกาบ แตกใบอ่อนที่ยอดเวียนรวมลำต้น ลักษณะของใบสามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ลักษณะใหญ่ ๆ (สวัสดี หวังเจริญ และ คณะ 2525) คือ 1. ชนิดใบหนา แผ่นกว้างรูปใบพาย 2. ชนิดแผ่นใบรูปหอก, 3. ชนิดใบอ้อย 4. ชนิดใบเรียวแหลมแคบมากรูปเข็ม และ 5. ชนิดใบแคบเรียวยาว แตกกิ่ง ออกดอกเป็นช่อชุกชิ่ง ขนาดเล็กกว่าวาสนา ใบดอกจะประกอบด้วยรังไข่ 1 รัง แต่มีไข่อ่อนบรรจุอยู่หลายฟอง มีระบบรากแบบรากฝอย สีขาวน้ำตาล

หมากผู้หมากเมีย ที่พบและนิยมปลูกกันในไทยมีดังนี้ (ประชิด วามานนท์)

Cordyline australis. (L.). Kunth, C. australis. var. cuprea., C.

australis. ducetii., C. fruticosa., C. indivisa (L.)., C. stricta.
(Draceana congesta.), C. terminalis. (L.) kunth. เพชรชมพู (C. ter-
terminalis. amabilis.), C. terminalis. angusta., C. terminalis.
minima. Baby Ti., เพชรสายรุ้ง (C. terminalis. Bicolor.), เพชรสามสี
(C. terminalis. Tricolor.), C. terminalis. var. ti.

นอกจากนี้ยังมีหมากชุกชุมมากเมื่อก่เกิดจากการผสม และการกลายพันธุ์อีกมาก จน
ไม่ทราบว่าต้นใดเป็นต้นพ่อต้นแม่ เพราะส่วนใหญ่ไม่ได้จำแนก หรือทำทะเบียนประวัติไว้
เป็นหลักฐานใดๆ เลย

ไม้ทั้ง 3 สกุลนี้ เป็นไม้ประดับที่ปลูกเลี้ยงได้ในดินแทบทุกชนิด แต่ที่ชอบ คือ ดิน
ร่วนปนทราย ที่มีการระบายน้ำดี ส่วนใหญ่ชอบแสงแดดและน้ำ แต่สามารถนำมาเลี้ยงในที่
รำไร และร่มได้ ขยายพันธุ์ได้หลาย การตอน และการปักชำ การดูแลรักษาอื่น ๆ ก็เหมือน
กับพันธุ์ไม้ทั่ว ๆ ไป

วัสดุอุปกรณ์และวิธีการ

วัสดุอุปกรณ์

1. เรือนเพาะชำ
2. กระถางปลูก
3. เครื่องปลูก
4. ป้ายพลาสติกและปากกาสำหรับเขียนชื่อ
5. กล้องถ่ายรูปพร้อมฟิล์มสไลด์

วิธีการ

1. สืบหาพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ในสกุล Dracaena, Pleomele และ Cordyline
ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ตลาดนัดต้นไม้บริเวณริมคลองหลอดข้างสนามหลวง, ตลาด
นัดต้นไม้เทเวศน์, ตลาดนัดต้นไม้ย่านพหลโยธิน, ตลาดนัดต้นไม้คลองจั่น, ร้านต้นไม้ในเขต

ภาษีเจริญ, เขตบางขุนเทียน, เขตบางเขน และ เขตลาดกระบัง

2. ทำการรวบรวมพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ที่พบในเขตกรุงเทพมหานคร

3. ทำการศึกษาถึงรูปร่างลักษณะ ถิ่นกำเนิด การดูแลรักษา การขยายพันธุ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ไ้ได้รับ ของพันธุ์ไม้ที่พบและรวบรวมมาได้

4. จัดแยกประเภท สกุล ชนิด และพันธุ์ ออกเป็นหมู่ รวมทั้งการเขียนชื่อ (ไทย, อังกฤษ, วิทยาศาสตร์) ติดไว้ตามพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ที่รวบรวมได้

สถานที่

เรือนเพาะชำ คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
วิทยาเขต เจ้าคุณทหารฯ ลาดกระบัง

ระยะเวลา

ตั้งแต่วันที่ 15 กันยายน 2524 ถึงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2525

ผลการศึกษา

จากการศึกษาและรวบรวม พันธุ์ไม้ประดับ ในสกุล *Dracaena*, *Pleomele* และ *Cordyline* ในเขตกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันที่ 15 กันยายน 2524 ถึงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2525 พบว่ามีพันธุ์ไม้สกุลดังกล่าวดังนี้

1. สกุล *Dracaena* พบ 7 ต้น แบ่งออกได้ 4 ชนิด คือ
  - 1.1 ชนิดเป็นต้นใบยาว พบ 3 ต้น คือ
    - 1.1.1 มงกรหยก (*Dracaena fragrans*. Hort.)
    - 1.1.2 วาสนาอิมขุาน (*Dracaena fragrans*. var. *massangeana*. Hort.)
    - 1.1.3 มังกรทอง (*Dracaena fragrans*. var. *Victoriae*. Hort.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1.2 ชนิดเป็นต้นใบกลาง พบ 1 ต้น คือ
  - 1.2.1 ประกายเงิน (Dracaena deremensis. warneckei.)
- 1.3 ชนิดเป็นกอใบแคบสั้น พบ 1 ต้น คือ
  - 1.3.1 อ้อลาย (Dracaena sanderiana. Hort.)
- 1.4 ชนิดเป็นต้นและกอเล็กใบมนสั้น พบ 2 ต้น คือ
  - 1.4.1 ไม้ฟิลิปินส์ Gold-dust dracaena.
(Dracaena godseffiana. Gold-dust dracaena)
  - 1.4.2 ไม้ฟิลิปินส์ Florida Beauty
(Dracaena godseffiana. Florida Beauty.)
2. สกุล Pleomele พบ 4 ต้น คือ
  - 2.1 หวายเขียว (pleomele reflexa. N.E. Br in India)
  - 2.2 หวายเขียวใบบาง (pleomele reflexa. angustifolia.)
  - 2.3 ของออพฮินเคีย (pleomele reflexa. variegata Song of India.)
  - 2.4 ของออพจาไมกา (pleomele reflexa. variegata Song of Jamaica.)
3. สกุล Cordyline พบ 12 ต้น คือ
  - 3.1 เทียนหัก (Cordyline terminalis)
  - 3.2 สายสะพายคุณหญิง (Cordyline terminalis)
  - 3.3 สไบทอง (Cordyline terminalis)
  - 3.4 มัจฉานุ (Cordyline terminalis)
  - 3.5 สร้อยแสงแดง (Cordyline terminalis)
  - 3.6 เปลวสุริยา (Cordy-line terminalis)
  - 3.7 หางหงส์ (Cordyline terminalis)
  - 3.8 เพชรแสงอาทิตย์ (Cordyline terminalis)
  - 3.9 เพชรเจ้าพระยา (Cordyline terminalis)

- 3.10 ชมพูศรี (Cordyline terminalis)
 3.11 ชมพูใหญ่ (Cordyline terminalis)
 3.12 ศรีเสียด (Cordyline terminalis. variegata)
 3.13 ชมพูพาน (Cordyline fruticosa)
 3.14 หมากปู้

ชื่อ ไทย มังกรหยก

ชื่อสามัญ Corn plant

ชื่อวิทยาศาสตร์ Dracaena fragrans

เป็นวาสนาขนาดใหญ่ มีถิ่นกำเนิดใน ไนจีเรีย และเอธิโอเปีย (Nigeria, Ethiopia) ชาวอเมริกัน เรียกว่า "Corn plant" เพราะมีลักษณะคล้ายกับต้นข้าวโพด

ลำต้นแก่มีสีน้ำตาลอ่อน โคนต้นมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 20-25 ซม. สูง 2-7 เมตร ก้านใบสั้น โคนก้านใบเป็นกาบติดลำต้น แต่ใบอ่อนที่ส่วนยอดของลำต้น หมุนเวียนรอบลำต้นเป็นพุ่มกลม ลักษณะใบค่อนข้างยาว ปลายใบโค้งลงสู่พื้นดิน ใบเป็นมัน พื้นใบสีเขียวเข้ม ขนาดใบยาวประมาณ 30-70 ซม. กว้างประมาณ 6-8 ซม. ดอกออกเป็นช่อรวมกลุ่มกลม ๆ ในก้าน ยาวประมาณ 60 ซม. กลีบนอกของดอกสีน้ำตาล กลีบใบสีขาว มานเวลาดังกล่าวก็น่าจะมีกลิ่นหอม (fragrans) อยู่ได้นาน 7-8 วัน เมล็ดมีสีน้ำตาล เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 ซม. มีระบบรากแบบรากฝอย (Fibrous root system) สีส้มอมแดง ขนาดสม่ำเสมอ

มังกรหยก เป็นไม้กลางแจ้ง (Out-door plant) และไม้ในร่ม (in-door plant) นิยมใช้ปลูกลงดินประดับนอกอาคาร และปลูกลงกระถางประดับภายในอาคาร หากจะให้ใ้ได้มังกรหยกที่มีทรงพุ่มสวยงามหลายยอดในต้นคอเพียงต้นเดียวแล้ว นิยมตัดส่วนยอดออกเสียให้เหลือแต่ต้นคอไว้ ไม้ชำมังกรหยกก็จะแตกยอดใหม่จากคอเดิม 2-3 ยอดเลี้ยงไว้สักพักก็จะโค่นพุ่มใหม่ที่สวยงาม

มังกรหยก เจริญเติบโตได้ในดินแทบทุกชนิด ชอบน้ำมาก ปลูกเลี้ยงได้ทั้งในที่ที่มีแสงแดด และในที่ร่ม ขยายพันธุ์ได้ด้วยการตัดส่วนของยอด หรือลำต้นออกเป็นท่อน ๆ ยาวประมาณ 8 ซม. ชำลงในทรายผสมกับขี้เถ้าแกลบ รดน้ำให้ชุ่มเก็บไว้ในที่ชื้น ๆ ประมาณ 3-4 อาทิตย์ ก็จะแตกหน่อและราก พอเห็นว่าหน่อและรากเจริญดีแล้วก็นำไปปลูกได้

ชื่อ ไทย วาสนาอธิษฐาน

ชื่อสามัญ Cornstalk plant

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Dracaena fragrans. massangeana.*

วาสนาอธิษฐาน เป็นวาสนาที่มีขนาดใหญ่ มีถิ่นกำเนิดอยู่ในแอฟริกา (Africa) ลำต้นอาจสูงได้ถึง 6 เมตร ลำต้นมีลักษณะกลม สีน้ำตาลอ่อนมีข้อและปล้องเห็นได้ชัด ก้านใบสั้น โคนก้านใบเป็นกาบติดกับลำต้น แยกใบอ่อนตรงส่วนยอดของลำต้น เวียนเป็นพุ่มกลม ลักษณะใบค่อนข้างยาว ปลายใบแหลม ใบโค้งลงสู่พื้น พื้นใบมีสีเขียว มีลายสีเหลืองพาดทับกลางใบไปตามความยาวของใบ ออกดอกเป็นช่อใหญ่ ก้านดอกยาว ประกอบด้วย ดอกย่อยขนาดเล็กสีเหลืองอ่อนเป็นจำนวนมาก ดอกมีกลิ่นหอมฉุน สังกกลิ่นหอมได้ระยะไกล มีระบมรากฝอย ขนาดสม่ำเสมอทั้ง แยกรอบโคนต้น

วาสนาอธิษฐาน เป็นไม้ที่ได้รับความนิยมและรู้จักกันอย่างกว้างขวางในประเทศไทย ใช้ปลูกประดับได้ทั้งกลางแจ้งและภายในอาคาร นอกจากจะปลูกลงกระถาง หรือลงดินแล้ว ยังนิยมตัดส่วนของลำต้น วางแช่น้ำในภาชนะทรงตื้น วาสนาอธิษฐานก็สามารถแตกออกเป็นต้น และเจริญเติบโตได้ จัดเป็นไม้ประดับขนาดเล็กกะทัดรัด และน่ารัก โดยทางคตินิยมเชื่อกันว่า ผู้ใดเลี้ยงวาสนาอธิษฐานได้เจริญงอกงามออกดอกได้ยิ่งดี เชื่อกันว่าผู้นั้นเป็นผู้ที่มีวาสนาดี

วาสนาอธิษฐานปลูกเลี้ยงในดินแทบทุกชนิด เป็นไม้ชอบน้ำ เจริญเติบโตได้เร็ว ถ้าปลูกเลี้ยงบริเวณชานน้ำทั่ว ๆ ไป หากปลูกเลี้ยงในกระถาง ควรเป็นดินร่วนปนทรายและมีอินทรีย์วัตถุมาก ๆ ขยายพันธุ์ได้ด้วยการตัดส่วนของยอดหรือของลำต้นชำในทรายหรือขี้เถ้าแกลบ

ชื่อ ไทย มังกรทอง, ประเดหฺวี, ควิบวึกคออเวีย, โรจนทง, สายสะพายจอมพล

ชื่อ ลามัญ Painted Dragon lily

ชื่อ วิทยาศาสตร์ *Dracaena fragrans*. *Victorinae*.

มังกรทอง จัดเป็นวาสนาขนาดใหญ่ ไม้ทรามดินกำเนิดที่แน่นอน ลำต้นเป็นไม้เนื้อ
กิ่งแก่งอ่อน ลักษณะสูงกลมตรง ช่วงใบดี โคนใบเป็นกาบหุ้มอยู่กับลำต้น แตกใบอ่อนตรง
ส่วนยอด เวียนรอบลำต้น ลักษณะใบรูปใบหอกขอบบาง ใบค่อนข้างยาว ขอบใบเป็นลอน พื้น
ใบสีเขียว กลางใบพาดด้วยลายสีเขียว และเขียวอมเทา ไปตามความยาวของใบ สวยงาม
มาก

มังกรทองเป็นไม้ที่ค่อนข้างอ่อนแอ ถ้าถูกแดดจัด ๆ ใบจะไหม้ นิยมปลูกเลี้ยงใน
กระถาง ตั้งวางประดับในที่ที่พอมีสว่างส่องถึงเพียงรำไร หรือในที่ที่แสงสว่างส่องเข้าถึง
ได้ตลอดทั้งวัน ชอบกินรวนหรือกินปนทรายที่มีการระบายน้ำได้ดี ชอบน้ำแต่ไม่ถึงกับแฉะ ขยาย
พันธุ์ได้ด้วยการตัดส่วนของยอดหรือของลำต้น ขำในทรายหรือขี้เถ้ากลบ

ชื่อ ไทย ประกายเงิน

ชื่อ ลามัญ Striped dracaena

ชื่อ วิทยาศาสตร์ *Dracaena deremensis*. *Warnechei*.

ประกายเงินเป็นวาสนาขนาดกลาง มีถิ่นกำเนิดในแอฟริกา (Africa) ความสูง
เต็มที่ของลำต้นประมาณ 5 เมตร ลำต้นมีขนาดเล็ก เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 3 ซม. ช่วง
ในซอต้นมีลักษณะเป็นกาบหุ้มลำต้น แตกใบอ่อนที่ส่วนยอด หมุนเวียนรอบลำต้นเป็นพุ่มกลม ใบ
แคบและยาวปลายแหลม คล้ายรูปความปลายป็น ใบมีคเป็นลอนเล็กน้อย ยาวประมาณ 40-70
ซม. พื้นใบสีเขียวอมน้ำเงิน มีลายสีเขียวสลับสีเทาพาดทับไปตามความยาวของใบเล็กน้อย
ไม้แน่นอน บางใบมีสีเขียวมาก บางใบมีสีขาวมาก มีรากแบบระบบรากฝอย ขนาดสม่ำเสมอ
กันออกรอบ ๆ โคนต้น

ประกายเงินเจริญงอกงามดีในดินปนทราย ที่มีอินทรีย์วัตถุสูง ระบายน้ำได้ดี ชอบ
น้ำมาก สามารถปลูกเลี้ยงได้ทั้งในที่แจ้งและแฉะรำไร ใช้วางประดับภายในได้คงทนดีมาก

ขยายพันธุ์ได้โดยกิ่งยอดหรือลำต้น ชำในทรายหรือขี้เถ้าแกลบ

ชื่อ ไทย วาสนาเจ้าลาย, อ้อลาย, หวายค่าง

ชื่อ สามีญ Ribbon plant

ชื่อ วิทยาศาสตร์ Dracaena sanderiana. Hort.

วาสนาเจ้าลาย เป็นวาสนาชนิดเป็นกอใบแคบเล็ก มีถิ่นกำเนิดใน คาเมรูนและ
คองโก (Cameroon, Congo) ลำต้นมีลักษณะเล็กกลมตรงขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ
1-1.5 ซม. แยกหน่อออกเป็นกอ เหมือนคนอ้อ สูง 60-180 ซม. ใบคล้ายรูปหอก
ปลายใบแหลม ก้านใบเป็นกาบหุ้มอยู่กับลำต้น กว้างประมาณ 2.6 ซม. ยาวประมาณ 22
ซม. แยกใบอ่อนตรงส่วนยอดเวียนรอบลำต้น พื้นใบมีสีเขียว มีค่างขาวเป็นทางตามความ
ยาวของใบ ขอบใบสีเขียวขาว ใบจะออกทุกข้อของลำต้นและไม่มีทั้งใบ ลักษณะทั่ว ๆ ไปมอง
ดูเหมือน ๆ คล้ายไม้มกออ้อ และหวาย จึงมีคนเรียกว่า อ้อลายหรือหวายค่าง

วาสนาเจ้าลาย ใช้เป็นไม้ประดับใต้อาคาร หรือปลูกลงแปลงประดับนอก
อาคาร เจริญเติบโตได้ดีในดินปนทราย ต้องการน้ำมาก แต่ไม่ถึงกับแฉะเครื่องปลูกควรระบาย
น้ำได้ดี ชอบแสงแดด ไม่ชอบที่ร่ม ชอบความชื้นปานกลาง ขยายพันธุ์ได้โดยวิธีการปักชำของ
ยอดหรือลำต้นชำในทราย หรือในขี้เถ้าแกลบ

ชื่อ ไทย ไม้ฟิลิปปินส์

ชื่อ สามีญ Gold-dust dracaena

ชื่อ วิทยาศาสตร์ Dracaena godseffiana.

ไม้ฟิลิปปินส์ (Gold-dust) เป็นไม้พุ่มแตกกอขนาดเล็ก มีถิ่นกำเนิดอยู่ในคองโก
(Congo) แตกกิ่งก้านที่ส่วนโคนของลำต้น เจริญเติบโตรวมกันเป็นกอคล้ายกอไผ่ ใบอ่อน
แตกที่ส่วนยอดของลำต้น ครั้งละ 2-3 ใบ ใบมีลักษณะรูปไข่ ก้านใบสั้น โคนใบส่วนปลายใบ
แหลมและมักมีปีกเล็กน้อย ขนาดกว้างประมาณ 4-5 ซม. ยาวประมาณ 9-10 ซม. พื้นใบ
สีเขียวเข้ม มีจุดสีขาวอมเหลือง หรือสีเหลืองเล็ก ๆ กระจายอยู่ทั่วไป ช่อดอกมีขนาด

100284

เล็กสีเขียว ไม่มีกลิ่นหอม

ไม้พืชมินต์ ใช้เป็นไม้ประดับในอาคาร นอกอาคาร หรือใช้จัดสวนขวดที่พิเศษชนิดหนึ่ง ชอบแสงแดดรำไร การปลูกควรเป็นดินปนทราย หรือดินร่วนที่มีการระบายน้ำได้ดี ชอบน้ำมาก และสม่ำเสมอ ชอบความชื้นปานกลาง ขยายพันธุ์ได้ด้วยการแยกกอ และตัดส่วนของลำต้นชำ

ชื่อ ไทย ไม้พืชมินต์

ชื่อสามัญ Florida Beauty

ชื่อวิทยาศาสตร์ Dracaena godseffiana.

ไม้พืชมินต์ (Florida Beauty) เป็นไม้ที่เกิดจากการกลายพันธุ์ของต้น Dracaena godseffiana. Kellari. ที่ปลูกอยู่ในเนอเซวี่ รัฐฟลอริดา สหรัฐอเมริกา จึงได้ตั้งชื่อให้เป็นเกียรติแก่สถานที่มีลักษณะลำต้นและใบ ตลอดจนการเจริญเติบโตเหมือนกัน ไม้พืชมินต์ (Gold-dust) พบทุกอย่าง นึกกันตรงที่จุดประบนใบจะมีขนาดใหญ่ และสีก็กัน เป็นป็นไม้เป็นจุลลอยตัว สามารถปลูกและขยายพันธุ์ด้วยการแยกหน่อ หรือตัดกิ่งปักชำ ใน ทรายหรือซีเด้าแกลบ

ชื่อ ไทย หวายเขียว

ชื่อสามัญ -

ชื่อวิทยาศาสตร์ Pleomele reflexa. N.E. Br. in India.

หวายเขียว เป็นไม้กอขนาดกลางมีถิ่นกำเนิดใน อินเดีย ในหมู่เกาะมาดากัสกา (India, Madagascar) และในป่าทุกภาคในประเทศไทย ลำต้นมีลักษณะกลมขนาดเล็ก ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 0.5 นิ้ว ลักษณะกิ่งแก้งออ่อน ผิวสีน้ำตาลแตกแขนงตามข้อของลำต้น แผลงที่โคนต้นใหญ่ออกเป็นกอ ช่วงใบถี่แตกใบอ่อนที่ส่วนยอดและแขนง ใบขึ้นเวียนรอบลำต้น โคนคมกว้างปลายใบเรียวแหลม มักมีคห่อเข้าหาลำต้น ขนาดกว้างประมาณ 1-1.5 นิ้ว ยาว 12-18 นิ้ว พื้นใบมีสีเขียวเข้มตลอด ออกดอกเป็นช่อสั้นคล้ายดอกราตรีสี เขียวอ่อน ไม่มีกลิ่นหอม มีระบบรากแบบรากฝอย ขนาดสม่ำเสมอ ออกรอบโคนต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หวายเขียวใช้เป็นไม้ประดับภายใน ได้ในระยะเวลานั้น ๆ ควรนำออกมาพักในที่
ให้ได้รับแสงแดดอ่อน ๆ บ้าง เหมาะมากถ้าหากจะใช้ตกแต่ง บริเวณภายนอกอาคาร ชอบ
ดินปนทรายหรือดินร่วนซุย ที่มีการระบายน้ำได้ดี เป็นไม้ที่ชอบน้ำมาก ถ้าปล่อยให้เครื่องปลูก
แห้งเกินไปจะทิ้งใบ ขยายพันธุ์ได้ด้วยการตัดส่วนของยอดหรือส่วนของลำต้นชำในทรายหรือ
ชำได้แกลบ

ชื่อ ไทย หวายเขียวใบยาว, หวายมาลาญ, ค้อนหมาขาว

ชื่อ สามีญ Malaysian Dracaena

ชื่อ วิทยาศาสตร์ Pleomele reflexa. angustifolia.

หวายเขียวใบยาวหรือหวายมาลาญ เป็นไม้กอขนาดกลางมีถิ่นกำเนิดอยู่ใน หมู่
เกาะมาลาญ และเกาะชวา (Malaya, Java) มีลักษณะเหมือนกับพันธุ์ป่าเมืองไทยในสกุล
Dracaena angustifolia ชื่อ "ค้อนหมาขาว" และจากหลักฐานของต่างประเทศไม่มีชื่อ
"angustifolia" ในสกุล Dracaena จึงสมควรที่จะยืนยัน และยอมรับว่าเป็นสกุล ชนิด
พันธุ์มีถิ่นกำเนิดในประเทศไทย ที่รวมเรียกว่า "หวายเขียว" (ประชิด วามานนท์)

หวายเขียวใบยาว มีลักษณะลำต้นกลมทรงมีข้อปล้องสูง ขนาดเล็กเส้นผ่าศูนย์กลาง
ประมาณ 0.5 นิ้ว แตกกิ่งและแขนงที่ข้อและโคนลำต้น ใบแตกตรงส่วนยอดของและส่วนของ
แขนง เวียนรอบลำต้น ก้านใบเป็นกาบหุ้มลำต้น ลักษณะใบแคบ ใบบเรียวยาวปลายแหลม
คล้ายรูปหอก ใบกว้างประมาณ 1-1.5 นิ้ว ยาวประมาณ 12-18 นิ้ว พื้นใบสีเขียวตลอด มี
ระบบรากแบบรากฝอย สีส้ม ขนาดสม่ำเสมอ

หวายเขียวใบยาว มีความคงทนพอสมควร ทั้งใบยาก ใช้งานภายในได้ดีกว่าหวาย
เขียว ชอบดินร่วนหรือดินปนทราย ที่ระบายน้ำได้ดี ชอบน้ำมาก ชอบแสงแดกจ๊ก แต่สามารถ
ปลูกเลี้ยงในที่ที่มืดแสงแดกคร่าไรได้ ขยายพันธุ์ได้ด้วยการชำยอดหรือส่วนของลำต้น

ชื่อ ไทย ของอินเดียนเกีย

ชื่อ สามีญ์ Song of India

ชื่อ วิทยาศาสตร์ Pleomele reflexa. variegata. Song of India.

ของอินเดียนเกีย เป็นไม้ที่มีถิ่นกำเนิดอยู่ในอินเดียนตอนใต้ และศรีลังกา (South India, Ceylon) พระยาประคิพท์ธัญบาลเป็นผู้นำเข้ามาในประเทศไทยเป็นคนแรก เป็นไม้ที่สวยงามที่สุดในสกุล Pleomele

จัดเป็นไม้กึ่งขนาดกลาง ลำต้นมีลักษณะกลมโต สีน้ำตาลอ่อน เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 0.5 นิ้ว สูงประมาณ 3-4 เมตร แตกกิ่งตามข้อและแตกหน่อที่โคนลำต้น ช่วยใบถี่ แตกใบอ่อนที่ส่วนยอด เวียนรอบลำต้น ก้านใบสั้นมีลักษณะเป็นกาบหุ้มลำต้น ไม้ทิ้งใบ ใบมีลักษณะคล้ายปลายคางสั้นกว้างประมาณ 1-1.5 นิ้ว ยาวประมาณ 6-8 นิ้ว ปลายใบเรียวแหลม พื้นใบมีสีเขียว กลางเหลือบพาดสีเทา ขอบทั้ง 2 ข้าง สีเหลืองทองมีระบบรากแบบรากฝอย สีเข้มขึ้นรอบ ๆ โคนต้น

ของอินเดียนเกีย เป็นไม้ที่มีความเจริญเติบโตช้ามาก นิยมใช้ปลูกประดับนอกอาคาร ไม่นิยมใช้เป็นไม้ประดับภายใน ชอบดินปนทรายหรือดินร่วนซุย ชอบน้ำมาก ต้องการแสงแดดจัดตลอดทั้งวัน หากปลูกเลี้ยงในที่ร่มใบจะไม่สดใสและทิ้งใบง่าย ขยายพันธุ์ได้โดยวิธีตอนและวิธีปักชำส่วนของยอดหรือส่วนของลำต้น

ชื่อ ไทย ของอูฟาไมกา

ชื่อ สามีญ์ Song of Jamaica

ชื่อ วิทยาศาสตร์ Pleomele reflexa. variegata. Song of Jamaica.

ของอูฟาไมกา เป็นไม้กึ่งขนาดกลางมีถิ่นกำเนิดในอินเดียนตอนใต้ และศรีลังกา (South India, Ceylon) มีลักษณะลำต้น, แขนงรูปร่าง และรูปทรงใบทุกส่วนคล้ายกับต้น ของอินเดียนเกีย (Song of India) ทุกประการ เว้นแต่ใบของของอูฟาไมกา จะมีพื้นสีเขียว มีลายสีเหลืองอมเทา เป็นเส้นเล็กบ้างใหญ่บ้าง พาดอยู่ตรงกลางตามความยาวของใบ มีรากแบบระบบรากฝอย และรากอากาศ (Aerial root) ตามลำต้น

ของออฟจำไมก้า เป็นไม้ที่เจริญเติบโตเร็วมาก นิยมใช้เป็นไม้ประดับนอกอาคาร ชอบดินปนทรายหรือดินร่วนซุย ชอบน้ำและแสงแดดมาก ขยายพันธุ์ได้ด้วยการตอนและการปักชำ

ชื่อ ไทย เทียมทัก

ชื่อสามัญ -

ชื่อวิทยาศาสตร์ Cordyline terminalis.

เทียมทัก เป็นพืชมงคลไม้ประดับ ลักษณะของ Cordyline terminalis ซึ่งชนิด (species) นี้มีถิ่นกำเนิดในอินเดีย แต่ไม่ทราบต้นพ่อแม่และแม่ที่แน่นอน

ลำต้นมีลักษณะกลมตรงขนาดเล็ก เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1-2 ซม. มีเนื้อไม้แบบกิ่งแก่งอ่อน สูงประมาณ 50-100 ซม. ใบมีลักษณะรูปใบพาย ปลายใบเวียงแหลมค้อมกว่าก้านก้านใบสีเขียวอมฟ้าตาลขลิบลีแฉงริมขอบใบเล็กน้อยในฤดูหนาว ขนาดใบกว้างประมาณ 2 นิ้ว ยาวประมาณ 3 นิ้ว จะชูแผ่นใบซ้อนกันแน่นคล้ายกลีบกุหลาบมองไม่เห็น ก้านใบซึ่งมีสีม่วงอ่อนเกาะแกนลำต้น

เทียมทัก เป็นไม้ที่เจริญเติบโตได้ดี ในดินร่วนปนทราย ชอบน้ำมาก แต่ชอบแสงแดดรำไร เหมาะสำหรับปลูกประดับภายในและภายนอกที่มีแสงแดดรำไร ขยายพันธุ์ได้โดยวิธีตอนและปักชำ

ชื่อ ไทย สายสะพายคุณหญิง

ชื่อสามัญ -

ชื่อวิทยาศาสตร์ Cordyline terminalis.

สายสะพายคุณหญิง เป็นไม้ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ไม่ทราบประเทศที่แน่นอน ประมาณ 10 กว่าปีมาแล้ว ลำต้นมีลักษณะกลมตรง ขนาดเล็ก เส้นผ่าศูนย์กลางเล็กกว่า 1 นิ้ว ข้อและปล้องมีจังหวะสมส่วนกัน แตกใบอ่อนที่ส่วนยอด ใบเวียนรอบลำต้น ชูก้านใบ กาบใบเบียดชิดกัน ชอบกาบและก้านใบมีสีสดลิบ เช่นเดียวกับที่แผ่นใบ ใบมีลักษณะแคบเรียวยาวรูป

ใบอ้อย โค้งค้อมรูปครึ่งวงกลม มีขลิบสีเหลืองอ่อนอยู่ที่ริมขอบใบ พื้นใบสีเขียว สลับสีเหลืองอ่อน ขอบใบเป็นคลื่นใบมีขนาดกว้างประมาณ 1.5 นิ้ว ยาวประมาณ 10 นิ้ว ออกดอกเป็นช่อชูตั้งขึ้น ไม่มีกลิ่นหอม มีระบบรากแบบรากฝอย ชอบดินผสมที่มีอินทรีย์ วัตถุสมบูรณ์ ชอน้ำ และแสงแดดพอสมควร เหมาะสำหรับปลูกเลี้ยงในกระถางตั้งประดับในที่ที่มีแสงแดครำไร ขยายพันธุ์ได้ด้วยการตอน และการปักชำในทรายหรือซีเด้าแกลบ

ชื่อ ไทย สไบทอง, สายสะพายจอมพล

ชื่อสามัญ -

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cordyline terminalis.*

สไบทองหรือสายสะพายจอมพล เป็นไม้ต่างประเทศ ที่คุณสิทธิพร โทพานิก นำมาจากประเทศอินโดนีเซีย เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2522 ลำต้นมีลักษณะกลมตรง ข้อห่างกันประมาณ 0.5 นิ้ว มีช่วงใบถี่ แตกใบอ่อนที่ส่วนยอดของลำต้น เรียงตัวรอบลำต้นแบบบันไดเวียน ชูก้านใบเบียดชิดลำต้น ก้านใบยาวมีลักษณะเป็นก้านสีเขียว สันก้านมีสีเหลืองเป็นทิวตลอดทั้งแผ่น ใบรูปใบหอกขนาดกลางกว้างประมาณ 4-5 นิ้ว ยาวประมาณ 2 ฟุต พื้นใบมีสีเขียว มีแถบสีเหลืองป้ายเป็นมันไปตามเส้นแขนงของใบ เพียงซีกหนึ่งซีกโคของใบเท่านั้น ไม่มีการเปลี่ยนแปลงสีใบตามฤดูกาล, ชอบดินผสมที่มีอินทรีย์วัตถุสมบูรณ์, ชอน้ำ และแสงแดครำไร, นิยมปลูกเลี้ยงในกระถาง เพื่อใช้ตั้งเป็นไม้ประดับความที่ต่าง ๆ, ขยายพันธุ์ได้ด้วยการตอนกิ่งหรือลำต้นและการปักชำ

ชื่อ ไทย มีจฉานู

ชื่อสามัญ -

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cordyline terminalis.*

มีจฉานู เป็นไม้ลูกผสมของไทยเราเอง ลำต้นเป็นข้อปล้องถี่ขนาดโตกว่า 1 นิ้ว ลำต้นกลมตรง สูงประมาณ 1-2 เมตร ใบมีลักษณะคล้ายรูปใบพายขนาดใหญ่ แผ่นใบกว้างค้อมคว่ำ ปลายแหลมโค้งงอ กวัก ผิวเนื้อใบละเอียดเป็นมันสีเปลือกมังคุด ริมขอบใบขลิบสีแดงสลับ โดยตลอดทั้งแต่ต้นฤดูหนาว ใบที่ผลิใหม่ ๆ จะมีสีแดงป้ายเป็นมัน ระบายจากเส้นกลางใบ

สุริมิใบ ใบมีขนาดกว้างประมาณ 8 นิ้ว ยาวประมาณ 14 นิ้ว ก้านใบมีลักษณะเป็นกาบสีแดง สด แตกใบอ่อนที่ส่วนยอด เรียงตัวแบบบันไดเวียน ชูก้านใบทำมุมกับลำต้นประมาณ 45 องศา ดอกเป็นแบบดอกช่อ รากแบบรากฝอย, ชอบดินผสมที่มีอินทรีย์วัตถุสมบูรณ์ ชอบน้ำพอควร ชอบแสงสว่างมากแต่ไม่ร้อนจัด ขยายพันธุ์ได้โดยวิธีตอนและการปักชำ นิยมปลูกประดับทิวสวนหย่อม หรือปลูกลงกระถางตั้งประดับตามมุมอาคาร

ชื่อ ไทย สร้อยแสงแดง

ชื่อสามัญ -

ชื่อวิทยาศาสตร์ Cordyline terminalis.

สร้อยแสงแดง เป็นไม้ล้มลุกชนิดหนึ่งนำเข้าจากประเทศออสเตรเลีย เป็นไม้ที่มีขนาดเล็ก ลำต้นขนาดเล็กกว่า 0.5 นิ้ว มีข้อและปล้องถี่ ใบมีลักษณะคล้ายรูปใบอ้อย ปลายใบเรียวแหลม บิดเล็กน้อย ก้านใบมีลักษณะเป็นกาบสีชมพูอมแดง ชูก้านใบทำมุมกับลำต้นประมาณ 60 องศา แตกใบอ่อนที่ส่วนยอด เวียนรอบลำต้น พื้นใบมีสีเขียวเข้ม ชอบใบเป็นริ้วสีแดงอมชมพู ขนาดตามความยาวใบทั้ง 2 ข้าง ใบมีขนาดกว้างประมาณ 1.5 นิ้ว ยาวประมาณ 4 นิ้ว ชอบดินที่มีอินทรีย์วัตถุสูง ชอบน้ำและแสงแดดพอสมควร นิยมใช้ในการจัดสวนภาคมาก และเป็นสินค้าออกที่แพร่หลายในขณะนี้ ขยายพันธุ์ได้โดยการตอนและการปักชำยอดหรือลำต้น

ชื่อ ไทย เปลวสุริยา

ชื่อสามัญ -

ชื่อวิทยาศาสตร์ Cordyline terminalis.

เปลวสุริยา เป็นหมากผู้หมากเมีย ที่นิยมปลูกเลี้ยงกันในประเทศไทยมานานแล้ว ลำต้นมีลักษณะกลมตรง ขนาดโตกว่า 1 นิ้ว มีข้อหล่งถี่ ใบมีลักษณะคล้ายรูปใบอ้อย ปลายยาวเรียวแหลม ชอบแผ่นใบบิดเป็นลอน ก้านใบมีลักษณะเป็นกาบ แตกใบอ่อนที่ส่วนยอดเวียนรอบลำต้น ก้านกาบใบสีเหลืองอ่อนอมชมพู พื้นใบมีสีเขียว ริมขอบใบชลิบสีแดงเข้มในฤดูหนาว บางใบอาจมีแถบเป็นริ้วไข่มพุดอ่อน หรือสีเหลืองพาดตามความยาวของใบ ใบมีขนาดกว้าง

ประมาณ 1.5 นิ้ว ยาวประมาณ 24 นิ้ว มีระบบรากแบบระบบรากฝอย, ออกดอกเป็นช่อแบบ spike ชูตั้ง ชอบดินร่วนซุยที่มีอินทรีย์วัตถุสูง ชอบน้ำพอสมควร ชอบแสงแดดรำไร นิยมใช้ใบประกอบในการจัดดอกไม้ ปัจจุบันจึงมีผู้ปลูกเลี้ยงสำหรับตัดใบขาย ขยายพันธุ์ด้วยวิธีการ ตอนและปักชำ

ชื่อ ไทย หางหงส์

ชื่อ สามัญ -

ชื่อ วิทยาศาสตร์ *Cordyline terminalis.*

หางหงส์ เป็นหมากผู้หมากเมีย ขนาดเล็ก ลำต้นมีขนาดเล็กกว่า 1 นิ้ว ลำต้นมีข้อปล้องถี่มาก ใบมีลักษณะคล้ายรูปใบอ้อย ยาวเรียว ปลายแหลม ก้านใบมีลักษณะเป็นกาบ อัดรวมตัวกันแน่นกับลำต้น ก้านใบมีสีเขียว พื้นใบมีสีเขียว ริมขอบใบชดสีชมพู บางใบมีสีชมพู ป้ายระบายเป็นแถบที่ส่วนยอดของแผ่นใบ ขนาดใบกว้างประมาณ 1.5 นิ้ว ยาวประมาณ 10 นิ้ว แยกใบอ่อนที่ส่วนยอดเวียนรอบลำต้น, รากเป็นแบบรากฝอย, ชอบแสงแดดจัด ชอบน้ำพอสมควร เจริญงอกงามได้ดีในดินที่มีอินทรีย์วัตถุสมบูรณ์ นิยมใช้ปลูกจัดเป็นสวนถาด และสวนหย่อมเล็ก ๆ ขยายพันธุ์โดยใช้วิธีตอนและการปักชำ

ชื่อ ไทย เพชรแสงอาทิตย์

ชื่อ สามัญ -

ชื่อ วิทยาศาสตร์ *Cordyline terminalis.*

เพชรแสงอาทิตย์ เป็นหมากผู้หมากเมียที่เก่าแก่ชนิดหนึ่ง และนิยมปลูกเลี้ยงประดับตามบ้านกันมากทางจังหวัดเชียงใหม่ ลำต้นมีลักษณะกลมตรง ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 นิ้ว มีข้อและปล้องไม้ถี่มากนัก สูงประมาณ 1-2 เมตร ใบมีลักษณะคล้ายรูปใบพาย ปลายเรียวแหลม กว้างประมาณ 5 นิ้ว ยาวประมาณ 2.5 ฟุต พื้นใบสีม่วงคล้ำสดเป็นมัน ริมขอบใบมีสีชมพูชดสีเป็นเส้นเล็ก ๆ ใบมีการเรียงตัวแบบมันโคเวียนเบียดชิดกับลำต้น ชูก้านใบตั้งขึ้น รากเป็นแบบรากฝอย, ชอบดินผสมที่มีอินทรีย์วัตถุสมบูรณ์, ชอบน้ำพอสมควร ชอบแดดจัด นิยมปลูกประดับตามสวนหย่อม และปลูกลงกระถางตั้งประดับขยายพันธุ์ได้โดยการ ตอน และ

มักชำยอดหรือลำต้น

ชื่อ ไทย เพชรเจ้าพระยา

ชื่อ สามีญ -

ชื่อ วิทยาศาสตร์ *Cordyline terminalis*.

เพชรเจ้าพระยา เป็นหมากยูงหมากเม็ย ขนาดกลาง ที่นิยมปลูกกันมากในแถบ
อำเภอ พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ลำต้นมีลักษณะกลมตรง มีข้อปล้องถี่ ลำต้นมี
ขนาดโตกว่า 1 นิ้ว ใบมีลักษณะรูปใบพาย ปลายใบแหลม พื้นใบสีเขียว แตกใบเนื้อละเอียด
มีริ้วสีชมพู บ้างสลับไปตามความยาวของใบ ส่วนปลายใบเป็นป็นจัก ขอบใบชลีบสีแดง ขนาด
กว้างประมาณ 5 นิ้ว ยาวประมาณ 16 นิ้ว ใบมีการเรียงตัวแบบบันไดเวียน ก้านใบมีลักษณะ
เป็นกาบ สีขาวนวลสลับสีชมพูขึ้นเบียดชิดกัน รากเป็นแบบระบบรากฝอย, ชอบดินผสมที่มี
อินทรีย์วัตถุสูง ชอบน้ำพอควร, ชอบแสงแดด, เหมาะสำหรับปลูกกลางแจ้ง ขยายพันธุ์ได้
ด้วยการตอนและการปักชำ

ชื่อ ไทย ชมพูศรี

ชื่อ สามีญ Liliput

ชื่อ วิทยาศาสตร์ *Cordyline terminalis*. Liliput.

เป็นหมากยูงหมากเม็ยที่นิยมปลูกกันมากเมื่อ 5 ปีที่ผ่านมา ลำต้นมีลักษณะกลมตรง
ขนาดโตกว่า 1 นิ้ว ผิวเปลือกสีน้ำตาลอ่อน ข้อและปล้องถี่ แตกใบอ่อนจากส่วนยอดของลำต้น
ก้านใบยาว ลักษณะเป็นกาบ เมื่อยังอ่อนก้านใบจะมีสีเขียวอ่อนปนชมพู แต่ถากแก่สีจะเข้มขึ้น
ใบมีลักษณะรูปใบหอกปลายแหลม โคนใบสอบ พื้นสีชมพูอ่อนอมเขียว สีของใบจะค่อย ๆ เปลี่ยน
ไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งมีสีเขียวอมแดงเกือบดำ ริมขอบใบหยิกเป็นลอนคลื่นในดุกกานาว สีจะ
แดงนึลสะสกลสีขึ้น ใบมีขนาดกว้างประมาณ 4 นิ้ว ยาวประมาณ 15 นิ้ว มีรากฝอยสีขาวอม
น้ำตาล สามารถขึ้นได้ในดินแทบทุกชนิด แต่ชอบดินร่วนปนทราย ถ้าปลูกเลี้ยงในกระถาง กิน
ควรเป็นดินผสมที่มีอินทรีย์วัตถุสมบูรณ์ ชอบแดด และน้ำ เครื่องปลูกควรให้ความชุ่มอยู่เสมอ
ขยายพันธุ์ได้โดยวิธีตอนและปักชำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น. อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อ ไทย ชมพูใหญ่

ชื่อสามัญ -

ชื่อวิทยาศาสตร์ Cordyline terminalis.

เป็นไม้กลางแจ้งของไทย ที่เกิดในชอ่คอกเดียวกับเพชรชมพู Cordyline terminalis. Amabilis. ในขณะที่เล็กจะแยกลักษณะของไม้ทั้งสองนี้ไม่ออกเลย ลำต้นมีขนาดน้อยกว่า 1 นิ้ว ตั้งตรง ใบมีขนาดใหญ่ รูปใบหยาบ แผ่นใบครึ่งเรียบ กว้างประมาณ 10 นิ้ว ยาวประมาณ 2 ฟุต เมื่อยังอ่อนหรือยังเล็ก พื้นใบจะมีสีเขียวอ่อน ขลิบขอบด้วยสีเขียว เมื่อแก่พื้นใบจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลปนแดง ก้านใบจะเรียงตัวชิดกับลำต้น แขนงมีใบเวียน มีวิธีชำหน่อชำกิ่งชำกอชำใบโดยตลอด สามารถขึ้นได้ในดินแทบทุกชนิด แต่ชอบดินร่วนปนทราย ถ้าปลูกลงในกระถาง ควรมีส่วนผสมของอินทรีย์วัตถุสูงเล็กน้อย ชอบน้ำและแสงแดดรำไร ขยายพันธุ์ได้ด้วยการปักชำ และการตอน

ชื่อ ไทย ศรีเศวต

ชื่อสามัญ white dracaena.

ชื่อวิทยาศาสตร์ Cordyline terminalis. variegata.

ศรีเศวตหรือ white dracaena เป็นพุ่มไม้ที่นิยมปลูกลงในกระถางมากชนิดหนึ่ง ลำต้นมีลักษณะกลมตรง แตกใบอ่อนที่ยอด ก้านใบมีลักษณะเป็นกาบ สีเขียวครีม ก้านใบยาว ช่องใบถี่ ใบรูปใบหอก ปลายใบแหลม โคนใบสอบติดก้านใบ พื้นใบมีสีเขียวข้างขาว บางใบกว้างมาก บางใบกว้างน้อยไม่เท่ากัน ใบแก่มีสีเขียวเข้ม ข้างขาวเฉพาะริมใบเพียงเล็กน้อย มีระบบรากแบบรากฝอย แยกกระจายสม่ำเสมอ นิยมใช้ปลูกลงกระถางและปลูกลงในกระถาง, ชอบดินร่วนหรือดินปนทราย ชอบน้ำมาก แต่ชอบแสงแดดรำไร ขยายพันธุ์ได้ด้วยการปักชำ

ชื่อ ไทย ชมพูทาน

ชื่อ สามัญ -

ชื่อ วิทยาศาสตร์ *Cordyline terminalis.*

ชมพูทาน เป็นหมากปู้หมากเม็ยที่นิยมปลูกกันมากในเขต อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ลำต้นมีลักษณะกลมตรง มีข้อปล้องไม้ตึ่มมากนั้ก เส้นผ่าศูนย์กลางน้อยกว่า 1 นิ้ว ใบเป็นรูปใบหอก ปลายใบเรียวแหลมโค้งค้อมขึ้น พื้นใบสีเขียวอมน้ำตาล ขอบใบชนิดสีชมพู ฤดูหนาวสีของแผ่นใบที่ดึ้ใหม่ ๆ จะมีสีชมพูอ่อน กว้างประมาณ 2.5 นิ้ว ยาวประมาณ 12 นิ้ว แต่กั้ใบอ่อนที่ส่วนยอด เวียนรอบลำต้นขอบคิ่กรวนรูปที่มีอินทรีย์วัตถุสูง ขอบแตกคว่ำไร และน้ำพอคกร ขยายพันธุ์ได้ด้วยการตอนและการปักชำ

ชื่อ ไทย หมากปู้, ปู้หมาก

ชื่อ สามัญ -

ชื่อ วิทยาศาสตร์ *Cordyline fruticosa.*

หมากปู้ เป็นไม้ป่าของฝ่าย พืชทางภาคเหนือและภาคอีสาน นิยมปลูกตามวัดและตามบ้าน นิยมนำใบมาหอคอกไม้รูปเทียนสำหรับกราบไหว้บูชาพระ ลักษณะคล้ายกับ *Cordyline terminalis* มาก ลำต้นจะแตกแขนงเป็นพุ่มสูง 3-4 เมตร ใบรูปใบหอก มีก้านใบยาวประมาณ 20 ซม. ขนาดใบกว้างประมาณ 10 ซม. ยาวประมาณ 50 ซม. พื้นใบสีเขียว หลังใบสีน้ำตาลตามทนม ขอบและเส้นกลางใบสีน้ำตาลอมแดง ขึ้นได้ในดินทั่ว ๆ ไป ชอบแสงแดดและน้ำ ขยายพันธุ์ได้โดยการปักชำและตอน

สรุปและวิจารณ์ผลการศึกษา

จากการสำรวจและศึกษา พบไม้ในสกุลวาสนา (*Dracaena*) ทั้งหมด 7 ต้น เป็นไม้จากต่างประเทศทั้งสิ้น สามารถแบ่งออกได้เป็นชนิดใหญ่ 4 ชนิด คือ 1. ชนิดใบยาวใหญ่ พบ 3 ต้น ได้แก่ มังกรหยก (*D. fragrans*), วาสนาอินทราน (*D. fragrans* var. *massangeana*) และมังกรทอง (*D. fragrans* var. *Vitoriae.*) 2. ชนิด

ใบยาวขนาดกลาง พบต้นเดี่ยว คือ ปรกชายเงิน (D. *dermensis*. Waneckeii.)

3. ชนิดเป็นกอใบแคบสั้น พบ 1 ต้น คือ วาสนาเจ้าลาย (D. *sanderiana*) และ

4. ชนิดเป็นกอเล็กใบมนสั้น พบ 2 ต้น ได้แก่ ไม้ฟิลิปปินส์ Gold-dust (D. *godseffiana*. Gold-dust.) กับ ไม้ฟิลิปปินส์ Florida Beauty. (D. *Godseffiana*. Florida Beauty)

พบไม้ในสกุลหวาย (Pleomele) 4 ต้น เป็นพันธุ์พื้นเมืองที่ขึ้นตามป่าในบ้านเรา 2 ต้น คือ หวายเขียว (P. *reflexa*) กับหวายเขียวใบยาว (P. *reflexa*. *angustifolia*) และพันธุ์ที่นำมาจากต่างประเทศ 2 ต้น คือ ของออสเตรเลีย (P. *reflexa*. *variegata*. Song of India.) กับ ของออฟจาไมกา (P. *reflexa*. *variegata*. Song of Jamaica.)

พบไม้ในสกุลหมากขี้หมากเมีย (Cordyline) 14 ต้น เป็นพันธุ์พื้นเมืองของบ้านเรา 1 ต้น คือ หมากขี้ (C. *fruticosa*) อีก 13 ต้น เป็นลูกผสมของ C. *terminalis* ซึ่งมีทั้งนำมาจากต่างประเทศและถูกผสมขึ้นในบ้านเรา ได้แก่ เข็มทัก (C. *terminalis*) สลายสะพานคุณหญิง (C. *terminalis*) สไบทอง (C. *terminalis*) มีจานู (C. *terminalis*) สร้อยแสงแกง (C. *terminalis*) เปลวสุริยา (C. *terminalis*) ทางหงส์ (C. *terminalis*) เพชรแสงอาทิตย์ (C. *terminalis*) เพชรเจาพระยา (C. *terminalis*) ขมพูศรี (C. *terminalis*. Liliput.) ขมพูใหญ่ (C. *terminalis*) ศรีเสวต (C. *terminalis*) และขมพูพาน (C. *terminalis*)

สำหรับความแตกต่างของไม้ทั้ง 3 พอดีสรุปได้ดังนี้

	<u>วาสนา</u>	<u>ทวาย</u>	<u>หมากยูหมากเม็ย</u>
<u>ลำต้น</u>	มีทั้งลำต้นเดี่ยว และแตกกอเล็ก	ลำต้นแตก กอขนาดใหญ่	ลำต้นเดี่ยว
<u>ก้านใบ</u>	ก้านใบสั้น	ก้านใบสั้น	ก้านใบยาว
<u>การชูของช่อดอก</u>	ช่อดอกจะห้อยย้อย ลงกิน	ช่อดอกชูตั้ง	ช่อดอกชูตั้ง
<u>ขนาดของช่อดอก</u>	ขนาดใหญ่	ขนาดกึ่งกลาง	ขนาดเล็ก
<u>ขนาดและจำนวน- เมล็ด, ในรังไข่</u>	ขนาดใหญ่ มีเพียงเมล็ดเดี่ยว	ขนาดกึ่งกลาง	ขนาดเล็ก มีหลายเมล็ด
<u>สีของราก</u>	สีส้ม	สีส้ม	สีขาวอมน้ำตาล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1 แสดงลักษณะของ มังกรหยก
(*Dracaena fragrans*. Hort.)

ภาพที่ 2 แสดงลักษณะของ วาสนา อธิษฐาน
(*Dracaena fragrans*. var. *massangeana*. Hort.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3 แสดงลักษณะของ
มังกรทอง
(Dracaena
fragrans var.
Victoriae.
Hort.)

ภาพที่ 4 แสดงลักษณะของ
ประกายเงิน
(Dracaena
deremensis.
Warnecke.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5 แสดงลักษณะของ วาสนาเจ้าลาย
(Dracaena sanderiana. Hort.)

ภาพที่ 6 แสดงลักษณะของ
ไผ่ฟิลิปปินส์
(Dracaena godseffiana.
Gold-dust)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

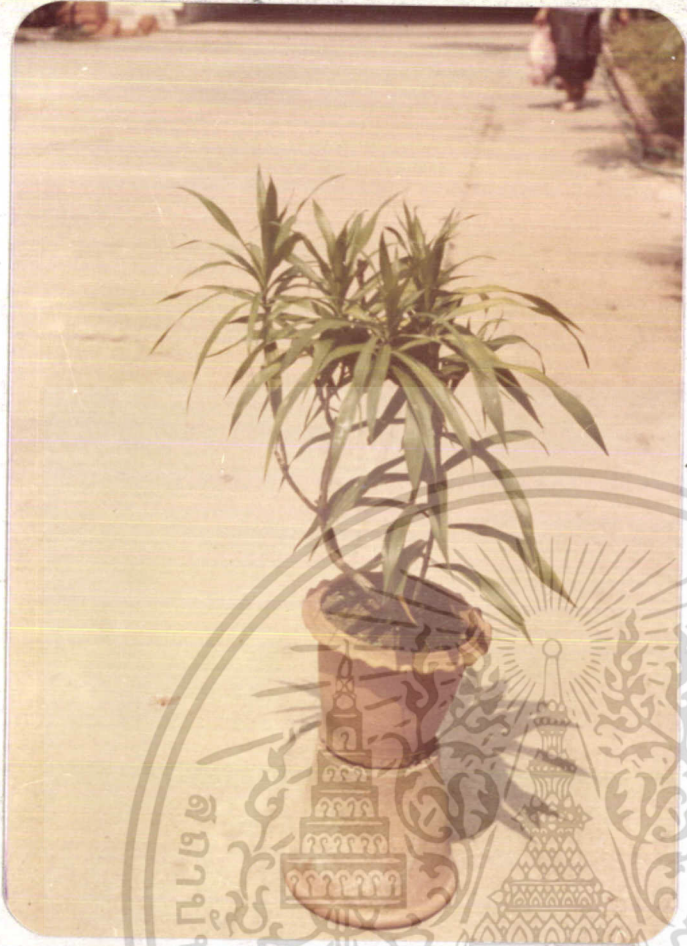

ภาพที่ 7 แสดงลักษณะของ ไม้ฟิลิปปินส์
 (Dracaena godseffiana. Florida Beauty.)

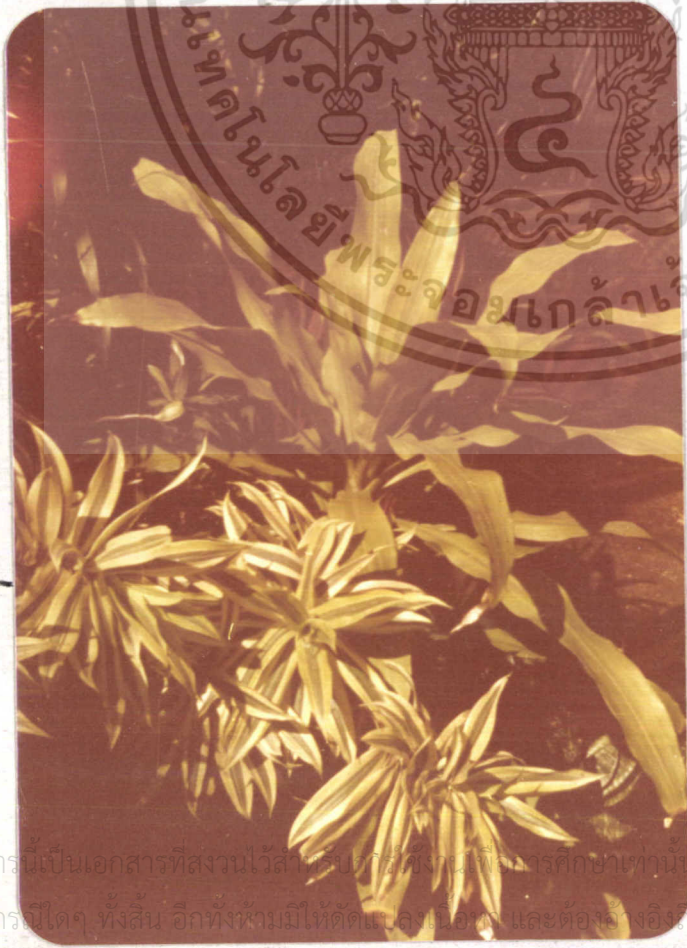

ภาพที่ 8 แสดงลักษณะของ
 หวายเขียว
 (Pleomele reflexa. N.E.
 Br. in India)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 9 แสดงลักษณะของ
หวายเขียวโมยาว
(Pleomele
reflexa.
angustifolia.)

ภาพที่ 10 แสดงลักษณะของ
ของออพินเคีย
(Plomele
reflexa.
variegata
Song of India.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในงานเพื่อการศึกษายเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ตัดแปลงไปเอง และต้องแจ้งอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 11 แสดงลักษณะของ รองออบจาไมกา
(Pleomele reflexa. Song of India.)

ภาพที่ 12 แสดงลักษณะของ
เทียนทัก
(Cordyline
terminalis.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 13 แสดงลักษณะของ สายศรหางคชสีห์
(Cordyline terminalis.)

ภาพที่ 14 แสดงลักษณะของ สไบทอง
(Cordyline terminalis.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 15 แสดงลักษณะของ
มีจนา
(Cordyline
terminalis.)

ภาพที่ 16 แสดงลักษณะของ
สรอยแสงแกง
(Cordyline
termanalis.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น หากมีการคัดลอกหรือเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต จะต้องแจ้งถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 17 แสดงลักษณะของ เปลวสุริยา
(Cordyline terminalis.)

ภาพที่ 18 แสดงลักษณะของ
หางหงส์
(Cordyline
terminalis.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 19 แสดงลักษณะของ
เพชรแดงอาทิตย์
(Cordyline
terminalis.)

ภาพที่ 20 แสดงลักษณะของ
เพชรเจ้าพระยา
(Cordyline
terminalis.)

ทำนั้น ไม่นานนักให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ทางอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 21 แสดงลักษณะของ ชมพูศรี
(Cordyline terminalis. Liliput.)

ภาพที่ 22 แสดงลักษณะของ
ชมพูใหญ่
(Cordyline
terminalis.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 23 แสดงลักษณะของ ศรีศเวท
(Cordyline terminalis. variegata.)

ภาพที่ 24 แสดงลักษณะของ ชมพูพาน
(Cordyline terminalis.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 25 แสดงลักษณะของ หมากปุย
(Cordyline fruticosa.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

กองบรรณาธิการบ้านและสวน. 2524. สารานุกรมไม้ประดับในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์.

กองบรรณาธิการบ้านและสวน. 2525. สารานุกรมไม้ประดับในประเทศไทย เล่ม 2. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์.

ประชิด วามานนท์. วารสารพืชสวน. ปีที่ 16 ฉบับที่ 4.

ปิระ บุญนาค. 2520. ไม้ดอกไม้ประดับ. กรุงเทพมหานคร : เพ็ญนคร.

Alex lauric, D.C. Kiplinger and Kennard S. Nelson. 1968. Commercial Flower Forcine. U.S.A. : McGraw-Hill, Inc.

Beth Cannon. 1976. First Aid For House Plants. London : Granada Publishing Limited.

David Longman. 1979. The care of house plants. England : Clowes and Sons Ltd.,.

Dorothy and Thomas Hoobler. 1977. House Plants. New York : Grosset and Dunlap, Inc.,.

Graf Alfred Byrd. 1970. Exotica 3. New Jersey : Roehrs Company.

Graf Alfred Byrd. 1978. Tropica. New Jersey : Roehrs Company.

Henry and Rebeeca T. Northen. 1973. Greenhouse Gradening. New York : The Ronald Press Company.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Jame Underwood Crockelt and the Eiditor of Time-life books 1976.

Foliage House Plants. Canda : Library of Congress Catalogus card number 72-194365.

Leslic Johns. 1977. Collins Book of House Plants. England :
William Collins Sons and Company Ltd.,.

Vishnu swarup. 1969. Indoor Gradening. New Delhi, India : M.C.
Khunnah.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้